

Výročná správa za účtovné obdobie k 31.12.2019

Obchodné meno
účtovnej jednotky : **Roľnícke družstvo Terchová**

Sídlo : **Nová Farma Krasňany, 013 03**

IČO : 00210994
DIČ : 2020443524
IČ pre DPH : SK2020443524

I. Všeobecné údaje

1. Názov a sídlo družstva

Názov : Roľnícke družstvo Terchová
Sídlo : Nová Farma Krasňany, 013 03
Dátum vzniku : 11.02.1971
Identifikačné číslo : 00210994

2. História vzniku a vývoj družstva

Roľnícke družstvo Terchová vzniklo v roku 1971 zlúčením pôvodných piatich družstiev. V tejto forme existovalo do roku 1992, v roku 1992 sa družstvo transformovalo v zmysle Zákona č.42/1992 Zb.

3. Hlavné činnosti družstva

Hlavným zameraním družstva je poľnohospodárska výroba – obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy, chov hospodárskych zvierat a predaj poľnohospodárskych komodít. Okrem poľnohospodárskej činnosti má družstvo povolené ďalšie činnosti, ktoré sú uvedené vo výpise z obchodného registra.

4. Riadenie družstva

Počas roka družstvo riadi predstavenstvo družstva v počte členov 5.

5. Štruktúra družstva

1. Poľná výroba
2. Živočíšna výroba
3. Úsek riadenia a správa

6. Priemerný počet pracovníkov počas roka 2019 bol 48 z toho riadiacich pracovníkov 5.

7. Za bežný rok sa zostavuje riadna účtovná závierka ku dňu 31.12. bežného roka v súlade so zákonom o účtovníctve, overená audítorom vykonávajúcim overovanie.

Riadna účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého pokračovania družstva.

II. Vývoj a stav finančného hospodárenia

1. Výsledky rastlinnej výroby

Poľnohospodársky pôdny fond :

Orná pôda :
191,63 ha

T T P
1 297,49 ha

Poľnohospodárska. pôda spolu :
1 489,12 ha

V rámci agroenvironmentu v roku 2019 družstvo obhospodarovalo 712,58 ha biotopov TTP, z toho 637,52 ha mezofilných a 75,06 ha teplomilných a suchomilných .

Úrody hlavných plodín dosiahnuté z ha

Plodina	Priemerná ha úroda v tonách	
	Rok 2019	Rok 2018
Obilniny	2,98	3,22
Jednoročné krmoviny	26,09	27,52
z toho kukurica na siláž	26,09	31,57
Viacročné krmoviny v suchom	8,14	3,92
Trvalé tráv. porasty v suchom	2,29	2,02

Z celkovej plochy ornej pôdy obilniny zaberajú 46,50% a krmoviny na ornej pôde 53,50 %.

Obilniny boli vysiate na výmere 88,99 ha, s dosiahnutou produkciou spolu len 265,04 tony. Dosiahnutá hektárová úroda 2,98 t/ha v porovnaní s minulými rokom 3,22 t/ha je nižšia o 0,24 t/ha.

Plochy pod oziminy boli vyhnojené priemyselným hnojivom 6-12-24 v dávke 2,0 q/ha.

Pod jariny NPK15-15-15 v dávke 2,0q/ha a LAV-27 1 q/ha. V jarňom období boli tiež prihnojované LAV-27 v dávke 1,0 q/ha.

Z dôvodu minimalizovania škôd divou zverou sme pestovali ostnaté odrody pšenice ozimnej Jindra C1a Josef C1 na výmere 60,18 ha.

Chemicky ošetrované proti burinám boli herbicídny prípravkom Mustang Forte v dávke 1 l/ha a proti hrdziam fungicídny prípravkom Limit v dávke 0,6 l/ha.

Jačmeňa jarňého sme pestovali dve odrody Maltz C1 a Odyssey C1 na výmere 28,81 ha. Ošetrované boli chemickými prípravkami herbicídnom Mustang Forte 0,8 l/ha a fungicídnom Atlas v dávke 0,2 l/ha.

Obilniny pestujeme pre vlastnú potrebu ako hlavný komponent do krmných zmesí pre živočíšnu výrobu a tiež z dôvodu rotácie v osevnom postupe.

Jednoročné krmoviny sme pestovali na výmere 41,88 ha s produkciou 1 093,0 tony a hektárovým výnosom 26,09 ton. Na celej výmere bola vysiatá kukurica na siláž odrody Ambrosini a Torino.

Sejbu kukurice na siláž sme vykonali dodávateľsky sejačkou na presný výsev, súčasne s výsevom bolo aplikované priemyselné hnojivo Močovina v množstve 1,0q/ha. Chemická ochrana proti burinám bola vykonaná prípravkami ADENGO SC a TITUS 25WG+TREND.

Porasty kukurice boli pekné, menej zničené divou zverou, ako po minulé roky. Ako ochranu proti divjej zveri sme použili elektrické ohradníky na väčšine pozemkov zasiatych kukuricou na siláž.

Z viacročných krmovín na výmere 60,76 ha sme pestovali lucernu na výmere 35,86 ha, trávy a iné rastlinné krmoviny na výmere 24,90 ha. Produkcia spolu v suchom bola 494,75 ton s výnosom 8,14 t/ha, na porovnanie s minulým rokom bola produkcia 212,85 ton s výnosom 3,92 t/ha. Vyhnojené boli LAV – 27 v dávke 1q/ha. V tomto roku sme zasiali lucernu siatu na výmere 9,54 ha.

Na výmere 1297,42 ha obhospodaruje trvalé trávne porasty – lúky a pasienky, dosiahnutá produkcia je 2 969,0 ton v suchom s hektárovou úrodou 2,29 t/ha na porovnanie minulý rok produkcia 2792,02 ton v suchom, s hektárovou úrodou na lúkach 2,02 t/ha.

Produkcia rastlinnej výroby je ovplyvňovaná viacerými faktormi: klimatickými podmienkami, výživou (hnojením), agrotechnickými termínmi, no vo veľkej miere aj ľudským faktorom, hlavne organizáciou jednotlivých prác.

V našich podmienkach zámerom rastlinnej výroby je výroba jadrových, ale hlavne objemových krmovín pre živočíšnu výrobu.

Prehľad výroby objemových krmív v tonách

Objemové krmivá	Rok 2019	Rok 2018
Seno	774,80	685,75
Senáž	3 869,40	3 061,75
Siláž	1 093,00	1 440,30
Pastva	3 017,00	3 230,00

Každoročne dochádza k znižovaniu výmery poľnohospodárskej pôdy z dôvodu výpovede zmlúv zákonným ale stále aj nezákonným spôsobom.

No o značnú časť poľnohospodárskej pôdy prichádzame jej nedostatočným využívaním, či už pri ornej pôde alebo trvalých trávnych porastoch – nedooraním, nedokosením, nedostatočným spásaním, nedostatočným čistením od náletov.

Týmto sa sami pripravujeme o zlepšenie hospodárskeho výsledku.

Vlastné náklady vynaložené na 1 tonu výrobkov rastlinnej výroby v eurách

Výrobky RV	Rok 2019	Rok 2018
Pšenica	108,82	98,69
Ovos	0	134,25
Jačmeň	360,79	134,10
Seno	113,14	149,83
Senáž	45,51	57,51
Siláž	59,89	54,23

2. Výsledky živočíšnej výroby

Živočíšna výroba je zameraná :

- u hovädzieho dobytku na výrobu a predaj kravského mlieka, produkciu a predaj hovädzieho mäsa,

- u oviec na výrobu a predaj ovčieho mlieka, produkciu a predaj ovčieho mäsa a ovčej vlny

Stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť

1. hovädzí dobytok- stavy zvierat a dosiahnutá úžitkovosť

Druh zvierat	Rok 2019	Rok 2018
Hovädzí dobytok spolu – v ks	564	555
Dojnice - ks	186	186
- ročná dojivosť v l/ks	4 780	5 596
- odchov teliat na 100 ks kráv	91,67	89,28
Teliatá do 6 mes. – ks	120	129
- hmotnostné prírastky v kg/deň	0,77	0,80
Vysokoteľné jalovice – ks	22	18
Hov. dobytok vo výkrme – ks	110	96
- hmotnostné prírastky v kg/deň	0,57	0,46
Chovné jalovice – ks	126	125
- hmotnostné prírastky v kg/deň	0,45	0,44

Vyrobili sme 974 151 litrov kravského mlieka, odpredali sme 891 673 litrov v priemernej realizačnej cene 0,378 €/l, do vlastnej mliekarene bolo odsunutých 45 795 litrov na ďalšie spracovanie.

Na porovnanie minulý rok sme vyrobili 1 053 070 litrov a odpredali 962 963 litrov mlieka v realizačnej cene 0,364 €/l, do vlastnej mliekarny bolo odsunutých 51 980 litrov

Náklady na 1 liter kravského mlieka sú 0,411 €, čo činí stratu na jednom litri mlieka 0,033 €, minulý rok boli náklady na jeden liter 0,446 €, strata na 1 litri mlieka 0,094

Ročnú dojivosť na dojnicu sme znížili v porovnaní s minulým rokom z 5 596 litrov na 4 780 litrov, zníženie je o 816 litrov na dojnicu a rok.

Historicky najvyššie dosiahnutá úžitkovosť na družstve bola v minulom roku 2018.

Hovädzieho mäsa sme vyrobili 73,977 ton, na porovnanie s minulým rokom (76,408 ton), výroba je nižšia o 2,431 tony.

Dosiahnutá úžitkovosť zvierat je - u teliat prírastok 0,77 kg / KD na porovnanie minulý rok 0,80kg / KD, vo výkrme HD 0,57 kg/KD, minulý rok 0,46 kg / KD a u jalovic (MCHD) 0,45 kg/KD, minulý rok 0,44kg / KD.

Náklady na jednotku produkcie sú oveľa vyššie ako realizačná cena predaných zvierat napr. náklady na 1 kg prírastku vo výkrme HD sú 3,32 € a priemerná realizačná cena v živom je 1,67 €, čistá strata na 1 kg zrealizovaného zvierat'a v živom je 1,65 €/ kg živej hmotnosti.

Na porovnanie minulý rok náklady na 1 kg prírastku boli náklady 4,03 €, realizačná cena 1,66 €, čistá strata na 1 kg je 2,37 €.

Hovädzieho dobytku spolu sme odpredali včítane vyradených dojníc na jatočné účely 139 ks o hmotnosti 71,34 ton v živom a na ďalší chov 12 ks teliat o hmotnosti 0,600 ton.

2. ovce – stavy a ich úžitkovosť

Druh zvierat	Rok 2019	Rok 2018
Ovce spolu – ks	1 277	1 454
Bahnice - ks	749	859
- výroba mlieka na bahnicu l/ks	30,95	51,24
- odchov jahniat na bahnicu v ks	1,07	0,84

Vyrobili sme len 27 351 litrov ovčieho mlieka, z toho sme odpredali 23 397 litrov v realizačnej cene 1,09 €a na spracovanie vo vlastnej mliekarni bolo 3 954 litrov.

Na porovnanie minulý rok sme vyrobili 54 564 litrov, odpredali 51 063 litrov v realizačnej cene 1,09 €/l a spracovali vo vlastnej mliekarni 2 264 litrov.

Ovčieho mäsa bolo vyrobené 15,821 t a odpredané na jatočné účely 19,86 t, na porovnanie minulý rok produkcia 13,389 t a odpredané na jatočné účely 17,3 t.

Z toho jahňatá odpredané v hmotnosti 7,711 tony v realizačnej cene 2,00 € za kg, na porovnanie minulý rok 6,230 tony v realizačnej cene 2,25 € za 1 kg.

ovčej vlny 4,25 ton vyrobenej aj odpredanej v realizačnej cene 0,13 € za kg, minulý rok 4,65 tony realizačná cena bola 0,20 € / kg.

Nízka úžitkovosť, tiež klesajúce ceny predaných komodít a vysoké náklady predražujú celú výrobu nie len v chove oviec, ale v celej ŽV a tiež v družstve.

3. Ostatné činnosti

Práce v živočíšnej výrobe robíme vlastnou technikou. Na práce v rastlinnej výrobe sme vo väčšej miere v tomto roku využívali výpomoc službami. Sejba kukurice, prevracanie sena, zber hmoty pri výrobe senáže a siláže, odvoz hmoty pri výrobe senáže a siláže, spracovanie hmoty do senážovaných a silážovaných vakov, zber kukurice na siláž, odvoz kukurice, dlávenie v jame a tiež, žatva.

Našu techniku na služby pre iných využívame v malom, v zime na údržbu ciest od snehu.

Prevádzkujeme závodnú kuchyňu, ubytovacie zariadenie, nevyužívané priestory prenajímame na základe zmlúv o prenájme nebytových priestorov.

Vo vlastnej mliekarni sme spracovali 45 795 litrov kravského mlieka a vyrobili sme 4 834,222 kg výrobkov z kravského mlieka (terchovský syr, nite, parenice, maslo, tvaroh, syrové misy, oštiepky, žinčicu). Vo vlastnej kuchyni sme spotrebovali 67,31 kg a 4 766,912 kg odpredali. Za tieto výrobky sme utížili 34 923,79 €.

Na porovnanie v roku 2018 spracovali 51 980 litrov kravského mlieka a vyrobili sme 5 490,46 kg výrobkov z kravského mlieka (terchovský syr, nite, parenice, maslo, tvaroh, syrové misy, oštiepky, žinčicu). Za tieto výrobky sme utížili 38 381,54 €.

V tomto roku sme tiež spracovali 3 954 litrov ovčieho mlieka a vyrobili sme 743,728 kg ovčieho syra a 100% ovčej bryndze za ktoré sme utížili 5 259,71 €.

Na porovnanie minulý rok sme spracovali 3 363 litrov ovčieho mlieka a vyrobili sme 416,14 kg 100 % ovčej bryndze, za ktorú sme utížili 3 996,14 €

Opravy a údržba:

Opravy strojov a zariadení hlavne traktorov prevádzame externými službami, vo vlastnej réžii nie sme schopní vykonať.

V tomto roku sme na externé služby, hlavne opravy strojov a zariadení minuli 55 849,07 €, na porovnanie minulý rok 54 587,55€, aj keď poruchy na starých strojoch, zariadeniach a budovách v priebehu roka vykonávame vo vlastnej réžii.

Poruchy na novších strojoch sa opravujú len službami, čím predražujú výrobu, nakoľko súčiastky sú drahšie a k opravám treba volať servis, čo zvyšuje náklady na opravy a na náhradné diely týchto strojov.

Vysoké náklady na výrobu, nízke ceny našich výrobkov vedú k strate našej výroby.

Žiaden hospodár (podnikateľ v poľnohospodárstve) za týchto podmienok bez dotácií v poľnohospodárstve by nemohol hospodáriť a existovať.

Aby sme prežili musíme sa prispôbovať novým podmienkam o ktorých ani nevieme aké budú.

4. Výsledok hospodárenia (zisk+, strata -) podľa úsekov v celých €

	Rok 2019	Rok 2018
Úsek poľnej výroby	+ 19 093	+ 39 902
Úsek živočíšnej výroby	- 237 909	- 131 478
Úsek riadenia, správa a ostatná činnosť	+ 278	+ 3 561
Celkový výsledok hospodárenia družstva	- 218 538	- 88 015

Dosiahnutý hospodársky výsledok (strata) -218 538 € je vyššia oproti minulému roku (- 88 015 €) o 130 523 €.

Výnosy spolu sú 1 409 696 €, minulý rok boli 1 498 156 €, teda sú nižšie o 61 406 €.

Náklady spolu sú za 1 628 234 €, na porovnanie minulý rok boli za 1 586 254 €, čo činí navýšenie nákladov o 41 980 €

Hospodársky výsledok bude schválený na najbližšej členskej schôdzi.

Výsledky finančného hospodárenia

Štruktúra výnosov a nákladov : v celých eurách

Výnosy :

Tržby a výnosy podľa činnosti v eurách	Rok 2019	Rok 2018
Tržby z predaja vlastných výrobkov	503 840	519 935
- tržby za výrobky z kravského mlieka	34 924	38 382
- tržby za výrobky z ovčieho mlieka	5 260	3 996
- tržby za výrobky ŽV – kravské a ovčie mlieko	362 311	405 065
- tržby za výrobky ŽV – ovčia vlna	565	930
- tržby za zvieratá bez ZS	100 780	71 562
Tržby z predaja služieb	100 670	114 301
Tržby z predaja DNM, DHM a materiálu	31 668	37 591
- tržby z predaja zvierat ZS	31 532	32 899
- tržby z predaja DHIM, materiálu a pozemkov	136	4 692
Zmena stavu vnútorných zásob	- 4 926	14 180
Aktivácia	84 654	86 718
Ostatné výnosy	693 790	725 431
Výnosy celkom	1 409 696	1 498 156

Náklady :

Náklady podľa druhov a činnosti v eurách	Rok 2019	Rok 2018
Materiálové náklady a energia	415 452	389 263
- nakúpené osivá a sadivá	17 175	23 602
- nakúpené hnojivá	16 654	21 412
- pohonné hmoty, oleje a mazadlá	100 482	98 567
- chemikálie	11 763	11 392
- nakúpené krmivá	131 043	96 724
- nakúpené palivá	179	813
- stavebný materiál	479	1 506
- spotr. náhradných dielov	29 761	26 008
- spotreba potravín	14 685	11 917
- spotreba ostatného materiálu	46 159	52 690
- spotreba elektrickej a ostatnej energie	47 072	44 632
Služby	201 781	197 657
Osobné náklady	700 172	722 076
- mzdové náklady	506 576	520 114
- odvody poist. a sociálne náklady	193 596	201 962
Dane a poplatky	13 152	13 436
Odpisy a zákonné rezervy	253 477	222 592
Ostatné náklady	44 200	41 147
Náklady celkom	1 628 234	1 586 171

Štruktúra aktív a pasív v celých eurách

AKTÍVA :

Názov položky v celých eurách	Rok 2019	Rok 2018
Neobežný majetok	2 032 888	1 969 317
- dlhodobý nehmotný majetok	0	0
- dlhodobý hmotný majetok	2 032 158	1 968 587
- dlhodobý finančný majetok	730	730
Obežný majetok	1 401 409	1 519 922
- Zásoby	516 019	509 113
- Dlhodobé pohľadávky	0	0
- Krátkodobé pohľadávky	697 094	642 109
- Krátkodobý finančný majetok	0	0
- Finančné účty	188 296	368 700
Časové rozlíšenie nákladov a výnosov	8 549	4 858
Aktíva celkom	3 442 846	3 494 097

PASÍVA :

Názov položky	v celých eurách	Rok 2019	Rok 2018
Vlastné imanie		2 617 432	2 826 161
- Základné imanie		450 244	450 245
- Ostatné kapitálové fondy		2 226 243	2 226 243
- Zákonný rezervný a nedeliteľný fond		352 316	352 316
- Ostatné fondy zo zisku		673 869	673 868
- Oceňovacie rozdiely z precenenia		-11 564	-11 564
- VH minulých rokov		-864 948	-781 552
- VH bežného roka		-208 727	- 83 395
Závazky		609 928	427 308
- Dlhodobé záväzky		392 578	215 764
- Krátkodobé záväzky		185 668	183 206
- Krátkodobé rezervy		31 682	28 338
- Bankové úvery		0	0
Časové rozlíšenie nákladov a výnosov		215 486	240 628
Pasíva celkom		3 442 846	3 494 097

4. Obstaranie dlhodobého majetku- nákupom skutočnosť v roku 2019

Názov obstaraného majetku	Obstarávacia cena v eurách
Budovy a stavby	0
Rozmetadlo priemyselných hnojív SULKI	5 240,00
Disková kosa R320	9 000,00
Disková kosa F320	11 000,00
Šmykom riadený nakladač GEHL 165	34 000,00
Nákladné auto špeciálne N3G MAN	64 019,42
Osobné auto SUZUKI VITARA	2 890,00
Osobné auto ŠKODA FABIA	4 114,83
Traktor NAW HOLLAND	143 000,00
Plemenné barany 6 ks	3 750,00
Spolu hodnota obstaraného dlhodobého majetku	277 014,25

**7. Stav peňažných prostriedkov, pohľadávok a záväzkov k 31.12.2019
v celých eurách**

Peňažné prostriedky na bankových účtoch a v pokladni spolu	188 296 €
Pohľadávky spolu	697 094 €
z toho - pohľadávky z obchodného styku	92 960 €
- daňové pohľadávky a dotácie	603 664 €
- iné pohľadávky	470 €
Záväzky vrátane rezerv spolu	609 928 €
z toho - ost.dlhodobé záväzky(leasing)	186 027 €
- záväzky zo sociál. fondu	9 704 €
- odložený daňový záväzok	196 847 €
- ostatné záväzky z obchodného styku	112 846 €
- záväzky voči zamestnancom a členom družstva	16 712 €
- záväzky zo sociálneho poistenia	23 307 €
- daňové záväzky a dotácie	6 961 €
- iné záväzky	25 842 €
- rezervy zákonné kratkod.	31 682 €

8. Dopad podnikateľskej činnosti na životné prostredie.

Podnikateľská činnosť sa zabezpečuje v súlade s normami a zákonmi na ochranu životného prostredia.

Skladovanie a likvidácia odpadov sa uskutočňuje v súlade s požiadavkou príslušného orgánu životného prostredia.

II. Predpokladaný budúci vývoj činnosti družstva na rok 2020

Zámer rastlinnej výroby:

Hospodárime na celkovej výmere poľnohospodárskej pôde 1 488,36 ha, z toho ornej pôdy 190,87 ha a trvalých trávnych porastov (TTP) 1 297,49 ha.

Plánovaná produkcia rastlinnej výroby

Plodina	Výmera v ha	Celková úroda v t	Úroda v t/ha
Obilniny	91,76	349,00	3,81
Jednoročné krmoviny	44,34	1 550,00	35,00
z toho kuk.na siláž	44,34	1 550,00	35,00
Viacročné krmoviny v such.	54,77	349,00	6,25
Trvalé tráv.porasty v such.	1 297,49	2 854,50	2,20
Spolu	1 488,36 ha		

Výroba objemových krmovín v tonách :

* seno	850,0
* senáž	3 300,0
* siláž	1 550,0
* pastva	3 300,0

Zámer živočíšnej výroby:

Stavy hovädzieho dobytku spolu 547 ks,

- z toho dojníc 186 ks

Stavy oviec spolu

1 110 ks.

- z toho bahníc 750 ks

Plánovaná produkcia živočíšnej výroby :

* výrobky - mlieko kravské	1 060 000 litrov	- výroba na dojnicu	5 700 litrov
- mlieko ovčie	60 000 litrov	- výroba na bahnicu	80 litrov
- vlna ovčia	3 900 kg		

* zvieratá - narodenie teliat 180 ks = 97 teliat na 100 ks kráv
 - narodenie jahniat 1 027 ks = 136 jahniat na 100 ks bahníc

- výroba hovädzieho mäsa 79,16 ton pri úžitkovosti u teliat 0,75 kg/KD, jalovic
 0,48 kg/KD, 0,65 kg/KD.

- výroba ovčieho mäsa včítane jahniat 18,10 t.

Ostatné činnosti :

- závodná jedáleň
- rekreačné a ubytovacie zariadenie
- prenájom budov a nádvorí
- spracovanie kravského a ovčieho mlieka vo vlastnej mliekarni
- služby poľnohospodárskymi a dopravnými prostriedkami

Budeme pokračovať v drobných opravách budov a zariadení vo vlastnej réžii.

Na zabezpečenie celkovej výroby plánujeme **náklady** vo výške **1 585 tis. €, výnosy** spolu za **1 586 tis. €.**

Plánovaný výsledok hospodárenia je zisk + 1 tis. €.

IV. Údaje o organizačnej zložke v zahraničí

Roľnícke družstvo Terchová nemá v zahraničí organizačnú zložku.

V. Údaje o nákladoch v oblasti výskumu a vývoja

V oblasti výskumu a vývoja neboli vynaložené žiadne náklady.

VI. Udalosti osobitného významu, ktoré nastali po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa

Po skončení účtovného obdobia do vyhotovenia výročnej správy nenastali v RD Terchová udalosti osobitného významu.

Prílohy : Účtovná závierka zostavená k 31.12.2019
Poznámky k účtovnej závierke k 31.12.2019
Správa audítora o overení individuálnej účtovnej závierky k 31.12.2019

Krasňany, jún 2020

predseda

podpredseda

